

1973 FEB 28

7 97

Népújság Heves

244

Az evezőssport 100 éve

Pest, Buda és Óbuda 1872-ben törvénybe iktatott, tulajdonképpen csak 1873-ban megvalósított egyesülése meghozta a korabeli magyar sportélet fellendülését is. Három sportág divott akkoriban a fővárosban (eltekintve a lovassportoktól). A polgári jellegű torna (gimnasztika), az elsősorban párbajozásra felkészítő vívás és az evezés. Utóbbi döntő jellegű fejlődési szakaszhoz jutott el az egyesülés idején, illetve annak nyomán. Az eddig kizárólag mágnásszórakozásként jelentkező evezőssport demokratizálódott. Kétségtelen, hogy valóban csak napjainkban (a felszabadulás után) vált népi mozgalommá, tömegek sportjává az evezés. De a demokratizálódás már 1870. táján megindult, mégpedig akkor, amikor a zártkörű Pesti Nemzeti Hajós Egyesület szemben az addig „vörösingések” néven a Dunán fel-felbukkanó és polgári elemekből álló evezős társaságok Unió Nemzeti Evezős és Vitorlázó Egylet néven tömörültek. A mágnáskluboknak tenniük kellett valamit, hogy tagjaikat megtarthassák, sőt létszámukat növeljék. Kénytelenek voltak (elsőnek a pozsonyiak, s csak azután a pestiek) alapszabályukat módosítani, s a tagok közé „minden feddhetetlen magyar állampolgár” belépését lehetővé tenni és ezzel párhuzamosan, az eddigi magas tagsági díjakat mérsékelni.

1871-ben az Unió nevet változtat, majd 1872-ben megrendezi — és ezzel felváltja az eddigi evezősparádákat — az első versenyszerű regattát a Dunán, már Nemzeti Hajós Egyesület néven. Egy próbaverseny után, 1872. augusztus 20-án került megrendezésre a sportág fellendülését, újjáépítését, sőt sportszerűvé válását megindító nagyszabású nemzetközi verseny.

„A verseny a Margitsziget pesti oldalán ment végbe” — írja a korabeli újság. — A nyerőponttól jobbra-balra helyezkedtek el a nézőközönséggel telt gőzhajók, melyekről az egész pályát be lehetett látni. A Duna partját a szigettel szemben ezernyi néptömeg lepte el. Volt négypárevezős, kétpárevezős, külvillás, palánkos és egypárevezős futam.

Az 1872-es kezdeményezés nem maradt elszigetelt jelenség. Sőt a következő, az 1873-as viadal óriási „szenzációval” szolgált. A kibővített műsorú, nagyszabású versenyt az óriási közönség elén nem kisebb európai nevezetesség nézte végig, mint a walesi herceg (a későbbi VII. Edward király). Őt nagy gőzös szállította a Margitszigetre a fizető nézőket, a pesti parton pedig tömegtelen érdeklődő izgult, sőt a rendezőség képtelen volt meggátolni, hogy 50—60 tarka csónakon a fiatalság ne kövesse az egyes versenyszámokban küzdő evezősöket.

A később annyi sikert aratott magyar evezőssportot ez a két regatta indította el dicsőséges útján, nem kis részben éppen annak folyamányaként, hogy a város egyesítése nyomán megkezdődött a sportág népszerűvé válása.